

Belangrijk om kritisch naar voerkwaliteit te kijken

In de vorige Kettingbrief gaf de directeur van EFO, Henk de Jong, een rondleiding door de hippische verzekeringswereld. De Jong constateerde het afgelopen jaar meer sterfte onder de verzekerde veulens door slecht weer en onvoldoende weerstand. Voedingsdeskundige Rob Krabbenborg van Pavo moest maar eens uitleggen of fokkers met voeding voor extra weerstand kunnen zorgen. De Kettingbrief kon op geen beter moment bij Krabbenborg terecht komen, want Pavo doet samen met zes proefbedrijven onderzoek naar de voedingsaanpak van drachtige merries. Krabbenborg stuurt de Kettingbrief volgende week naar topfokker Bert Poppelaars, die met zijn bedrijf meewerkt aan dit onderzoek.

Beste Henk,

Het is zeker mogelijk om via voeding de weerstand van het (ongeboren) veulen extra te ondersteunen. Eigenlijk zijn er drie stadia waar je als fokker rekening mee moet houden als je een veulen meer weerstand mee wilt

dige fokkerij staan de merries aan het einde van de dracht nog niet in de wei en krijgen ze gewoon hooi gevoerd. Wij schrikken soms van de kwaliteit van het hooi dat gevoerd wordt. Daarom zou ik graag de oproep aan fokkers willen doen om eens kritisch

Als je de dragende merrie schraal voert, breng je schade toe aan het ongeboren veulen

geven. Je kunt dat doen zolang dat veulen nog ongeboren is en in de merrie zit. Dan volgt het stadium rondom de geboorte, dat is het allerbelangrijkste moment in het leven van een paard. Vervolgens kun je in de eerste maanden van zijn leven ook wat doen.

Als je kijkt naar hoe snel een veulen groeit, dan gebeurt er in de eerste maanden van de dracht eigenlijk heel weinig in die merrie. Het veulentje wordt langzaam groter, maar blijft in de eerste maanden nog erg klein. In de laatste drie maanden van de dracht verandert dat, het veulen komt in een stroomversnelling terecht en gaat enorm groeien. Je ziet dan een duidelijke gewichtstoename bij het ongeboren veulen door de ontwikkeling en groei van botten en spieren. Dat is het moment waarop je bij de dragende merrie qua voeding iets kunt doen. Als je de dragende merrie dan onder druk zet of schraal voert, breng je schade toe aan het ongeboren veulen.

Veel fokkers zullen wel weten, om eens één voorbeeld te noemen, dat koper enorm belangrijk is voor botontwikkeling. Koper is een sporenelement waar paarden heel weinig van nodig hebben, maar dat ook bijna niet in de merriemelk zit. Als een veulentje tekort aan koper heeft, zul je zien dat er afwijkingen ontstaan in het beenwerk. Dat is precies de reden waarom wij een merriebrok maken waar alle elementen inzitten die belangrijk zijn voor het veulen. In de laatste drie maanden moet je de drachtige merrie bijvoeren, zodat het veulen via de merrie een rugzakje koper meekrijgt.

Kwaliteit hooi

Daarnaast zie je steeds vaker dat veulens vroeger in het seizoen geboren worden. Honderdduizend jaar geleden werden de veulens pas geboren op het moment dat er in mei volop gras stond. Dan hadden de merries super de luxe te eten wanneer het veulentje geboren werd, zodat zij de juiste voedingsstoffen binnenkregen voor het geven van melk. In onze hui-

naar hun voerkwaliteit te kijken. Want de merrie zal aan het einde van de dracht echt kwalitatief hoogwaardig ruwvoer moeten krijgen om een gezond veulen ter wereld te brengen, zeker omdat de ontwikkeling van het veulen dan zo hard gaat.

Als het veulen geboren wordt en om wat voor reden dan ook te weinig of geen biest krijgt, dan heeft het veulen een probleem voor het leven. Om de eerste maanden goed beschermd te zijn, moet het veulen biestmelk drinken om antistoffen binnen te krijgen. Die biestmelk is zo belangrijk dat je als fokker indien mogelijk het net geboren veulen biestmelk van de eigen merrie zou kunnen geven met een flesje. Zolang het veulen nog niet staat, is het toedienen van wat biestmelk erg gemakkelijk. In geval van nood is het goed om wat biestmelk in de vriezer te hebben liggen. Worden meerdere veulens verwacht, bewaar dan voor nood van één van de merries wat biest in de vrieskist. En tot slot is er nog kunstbiest voor veulens. Het is van belang om vooraf te weten waar dit te krijgen is, want als de nood aan de man komt, telt elk uur!

Enorme schade

Uit recent onderzoek is gebleken dat veulens net na de geboorte een hoge behoefte hebben aan magnesium, fosfor en een aantal vitamines en sporenelementen. In de merriemelk zijn deze elementen niet allemaal voldoende aanwezig om de enorme groei van meer dan een kilo per dag te ondersteunen. Daarom hebben we voor de eerste levensmaanden van

het veulen een speciaal supplement gemaakt voor veulens: Podo Care. Truc daarbij is natuurlijk wel dat je veulens zo snel mogelijk moet leren eten.

Dertig procent van alle paarden wordt afgekeurd op OC of OCD en dit ontstaat vooral door voedingsstoornissen

De Kettingbrief

Henk de Jong – Rob Krabbenborg – Bert Poppelaars

De eerste maanden van het leven van een paard bepalen voor een belangrijk deel of een jong paard OC(D) zal krijgen of houden. Zaken als natuurlijke beweging en goede voeding passend bij de snelle groei zijn van essentieel belang. Nog steeds wordt bij dertig procent van de jonge warm-

bloedpaarden OC of OCD vastgesteld; een enorme schade voor de Nederlandse fokkers. Er is dus nog veel werk aan de winkel om dit te verbeteren.

Het is leuk om te vertellen dat Pavo dit jaar met een aantal proefbedrijven onderzoek doet naar de voedingsaanpak van drachtige merries. We hebben een concept gemaakt waarbij we het ideale rantsoen van de merrie in de laatste maanden van haar dracht

weten dat een merrie fantastische veulens geeft als zij in de laatste maanden van haar dracht gras eet. Vervolgens zijn fokkers nodig om een dergelijk concept in de praktijk uit te testen. Eén van die fokkers die mee heeft gewerkt aan deze proef is topfokker Bert Poppelaars. Hij is he-

lemaal overgeschakeld op onze nieuwe aanpak en zal aan het einde van de proef aangeven wat hij ervan vindt.

Onderzoek

Op het gebied van paardenvoeding wordt er wereldwijd maar beperkt onderzoek gedaan. We hebben bij Pavo het voordeel dat we een grote omvang hebben, omdat we in veel landen onze producten verkopen. Daardoor kunnen we jaarlijks, vaak

samen met universiteiten, een aantal serieuze onderzoeken uitvoeren. Wij vinden het belangrijk om onderzoek te doen en dit wetenschappelijk te onderbouwen. Alleen dan komen we vooruit in kennis en in kwaliteit van producten. Pavo heeft dit jaar samen met de universiteit van Leipzig een proef gedaan waarbij we het effect van suiker en zetmeel op glucose- en insulineniveaus in het bloed hebben onderzocht. De belangrijkste conclusie uit dit onderzoek is dat je paarden die geen arbeid verrichten niet moet belasten met suiker en zetmeel. Daarom hebben we een krachtvoer ontwikkeld (Care4Life) zonder granen en graanbijproducten en een extreem laag niveau aan suikers en zetmeel.

Pavo vindt het erg belangrijk om te weten wat er speelt onder paardenhouders, want daar moeten wij ons assortiment op aanpassen. Fokken is ook vooruitkijken en je afvragen welke bloedlijnen er voor de toekomst interessant zijn. Daarom wil ik de pen graag doorgeven aan Bert Poppelaars.

Beste Bert,

Jij bent een expert op het gebied van de sportpaardenfokkerij. Ik ben heel erg benieuwd welke trends en ontwikkelingen jij ziet aankomen. Welke dingen gebeuren er in de fokkerijwereld waar jij met jouw fokkerijbeleid op inspeelt? Wat voor sportpaard wil jouw klant over vijf of tien jaar kopen?

Met vriendelijke groet, Rob Krabbenborg